THE ASHGABAT TIMES

“Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly: durnukly ösüşi üpjün etmekde sebitara ykdysady hyzmatdaşlygyň orny” atly halkara forum, dünýä jemgyýetçiliginiň ünsüni özüne çekdi

2025-nji ýylyň 19-njy martynda geçirilen “Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly: durnukly ösüşi üpjün etmekde sebitara ykdysady hyzmatdaşlygyň orny” atly halkara forum, dünýä jemgyýetçiliginiň ünsüni sebitara hyzmatdaşlygyň ähmiýetine we parahatçylygy üpjün etmekde onuň tutýan ornuna çekdi. Forum Aşgabat şäherinde, Türkmenistanyň halkara derejedäki işjeňlik strategiýasyna laýyklykda geçirildi. Bu çäre dünýäniň dürli ýurtlarynyň wekillerini, halkara guramalarynyň ýolbaşçylaryny, alymlary we ykdysadyýetçiler birleşdirip, global ösüş meselelerini ara alyp maslahatlaşmak üçin möhüm platforma boldy.

Forumyň esasy maksady, durnukly ösüşi gazanmakda sebitara ykdysady hyzmatdaşlygyň mümkinçiliklerini giňeltmek, parahatçylykly gatnaşyklary pugtalandyrmak we ynanyşmak esaslaryny ösdürmek boldy. Şeýle hem, Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň çäklerinde geçirilýän çäreleriň toplumynyň bir bölegi hökmünde forum, halkara jemgyýetçiligiň ösüş meselelerinde ylalaşykly hereket etmeginiň zerurlygyny nygtady.

Forumyň dowamynda dürli meseleler boýunça giňişleýin pikir alşyldy. Sebitara ykdysady hyzmatdaşlygyň ekologik durnuklylyk, ulag-logistika ulgamlarynyň kämilleşdirilmegi, energiýa howpsuzlygy, maýa goýum mümkinçilikleri we tehnologiki täzelikler ýaly ugurlara edýän täsiri ara alnyp maslahatlaşyldy. Çykyş edenleriň belleýşi ýaly, ykdysady hyzmatdaşlyk diňe bir ýurtlaryň ykdysady ösüşini höweslendirmek bilen çäklenmän, eýsem, sebitleýin we global parahatçylygyň berkidilmegine hem ýardam edýär.

Türkmenistanyň Prezidenti forumda çykyş edip, Türkmenistanyň dünýä giňişligindäki oňyn bitaraplyk we halkara hyzmatdaşlyk ýörelgelerine esaslanýan syýasatyny nygtady. Şol bir wagtyň özünde, ýurtlaryň özara ykdysady gatnaşyklarynyň halkara parahatçylygy we durnukly ösüş üçin binýat döredýän esasy elementleriň biri bolup durýandygyny belledi. Şeýle hem, Prezident sebitleýin hyzmatdaşlygyň täze mümkinçiliklerini açmak üçin Türkmenistanyň giň halkara başlangyçlaryny öňe sürýändigini aýtdy. Esasan-da, ulag we energetika infrastrukturalaryny ösdürmek, Merkezi Aziýa we goňşy sebitleriň arasynda ulag geçelgelerini giňeltmek meselelerine aýratyn üns berildi.

Forumyň çäklerinde birnäçe möhüm resminamalar kabul edildi. Olar halkara hyzmatdaşlygyň ösmegine itergi bermäge we sebitara gatnaşyklaryň täze derejä çykmagyna gönükdirildi. Şeýle-de, bu resminamalar durnukly ösüş maksatlaryna ýetmek üçin halkara hyzmatdaşlygyň strategik ähmiýetini görkezdi. Türkmenistanda amala aşyrylýan energetika we ulag-logistika taslamalarynyň durnukly ösüşiň üpjün edilmegine edýän täsiri barada giňişleýin maglumat berildi.

Maslahatyň aýratyn ähmiýetli meseleleriniň biri, sebitleýin hyzmatdaşlygyň parahatçylyk we durnuklylyk ugrunda edýän goşandydyr. Forumda çykyş eden alymlar we halkara

Все права защищены

guramalarynyň wekilleri, ykdysady hyzmatdaşlygyň ösüşi bilen parahatçylykly gatnaşyklary ösdürmegiň özara baglanyşygyny aýratyn nygtadylar. Sebitara ykdysady hyzmatdaşlyk diňe bir ýurtlaryň ykdysadyýetini ösdürmek bilen çäklenmän, olaryň arasyndaky ynanyşmagy hem ýokarlandyrýar. Bu bolsa, sebitleýin parahatçylygyň we durnukly ösüşiň üpjün edilmegi üçin zerur şertleriň döredilmegine mümkinçilik berýär.

Halkara forumda ekologiýa meseleleri hem möhüm orny eýeledi. Durnukly ösüş maksatlarynyň ýerine ýetirilmegi üçin ekologiýa taýdan arassa tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagynyň zerurlygy nygtaldy. Sebitara hyzmatdaşlygyň daşky gurşawy goramakda we tebigy serişdeleri rejeli ulanmakda uly mümkinçilikleri bardygy bellenildi. Türkmenistanda amala aşyrylýan “ýaşyl energetika” taslamalary we energiýanyň dikeldilýän çeşmeleriniň ulanylyşy barada giňişleýin maglumatlar berildi.

Forumyň beýleki möhüm ugurlaryndan biri, ulag-logistika ulgamynda halkara hyzmatdaşlygyň ösdürilmegidir. Merkezi Aziýa ýurtlarynyň we goňşy sebitleriň arasyndaky ulag geçelgeleriniň has hem kämilleşdirilmegi, ýurtlaryň ykdysady taýdan ýakynlaşmagyna we olaryň arasyndaky söwda gatnaşyklarynyň ösdürilmegine ýardam edýär. Türkmenistanda amala aşyrylýan iri ulag taslamalarynyň we halkara üstaşyr geçelgeleriniň ähmiýeti, forumda aýratyn üns merkezinde boldy.

Sebitara hyzmatdaşlygyň medeni-ynsanperwer ölçegi hem forumyň gün tertibinde möhüm meseleleriň biri boldy. Çykyş edenler, ýurtlaryň arasyndaky medeni alyş-çalşyklaryň we ynsanperwer gatnaşyklaryň ösdürilmeginiň, halkara hyzmatdaşlygyň we parahatçylygyň berkidilmegine itergi berýändigini bellediler. Türkmenistanda geçirilýän halkara medeni çäreleriň, bu ugurda oňyn mysal bolup hyzmat edýändigi forumda nygtaldy.

Forumyň netijeleri boýunça, sebitara ykdysady hyzmatdaşlygyň we durnukly ösüşiň ileri tutulýan ugurlary boýunça möhüm teklipler we başlangyçlar öňe sürüldi. Bu başlangyçlar Türkmenistanyň halkara hyzmatdaşlyk we parahatçylyk syýasatynyň esasy ýörelgeleri bilen sazlaşykly bolup, dünýä jemgyýetçiliginiň ösüşiň möhüm meselelerinde ýakyn hyzmatdaşlygyny üpjün etmäge gönükdirilendir.

2025-nji ýylyň 19-njy martynda geçirilen forum, halkara jemgyýetçiliginiň sebitara hyzmatdaşlygyň we ykdysady integrasiýanyň global durnukly ösüşiň gazanylmagyndaky orny baradaky garaýyşlaryny birleşdirýän möhüm çäre hökmünde taryha geçdi. Türkmenistanda geçirilen bu forum, ýurduň halkara giňişliginde parahatçylyk we ynanyşmak ýörelgelerini öňe sürmekde we dünýä bileleşiginiň möhüm meselelerini çözmäge goşant goşmakda möhüm orun eýeleýändigini ýene-de bir gezek görkezdi.

Все права защищены

Ajap MYRADOWA
Türkmen döwlet maliýe institutynyň talyby

Все права защищены